

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876 Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879. NO. 204. — ŠTEV. 204. NEW YORK, MONDAY, AUGUST 31, 1925. — PONDELJEK, 31. AVGUSTA 1925. VOLUME XXXIII — LETNIK XXXIII

DOGOVOR ZA ZAVAROVANJE ROV

Deset tisoč pumpačev in mehanikov bo ostalo na delu tekom prekinjenja obratovanja. — Delojalci so pričeli sestavljati svoje načrte. — Pravijo, da se bodo vedno borili proti ponavljajočim se štrajkom v industriji.

PHILADELPHIA, Pa., 30. avgusta. — Delodajalci in premogarji so se po enodnevnem mrtvilu dogovorili glede pogojev, na temelju katerih bo ostalo deset tisoč pumpačev, elektrikov, inženirjev, stražnikov in drugih na delu v rovih tekom štrajka, ki ga je odredila premogarska unija.

Unijski voditelji so takoj pismenim potom poslali nadaljna povelja za prekinjenje obratovanja 325 krajevnim unijam v antracitni pokrajini.

Med tem časom pa so zavzeli lastniki premogovnikov nadaljno sovražno stališče napram premogarjem, ko so izdali ugotovilo glede bodoče politike, o katerem pravijo premogarji, "da zahteva večno trajajoč kontrakt ter neprestano padajoči mezdno lestvico." Premogarji so izjavili, da bodo brez prestanda nasprotovali tem tendencam delodajalcev.

Ta provokativna objava delodajalcev, na katerem je podal mezdni komitej svoje poročilo glede delovanja tekom zadnjih pogajanj s premogarji. Mezdni komitej delodajalcev je zastopal 115 premogovnih korporacij in kompanij.

Tozadevno poročilo je predložil W. W. Inglis, predsednik Glen Alden Coal Company in načelnik komiteja delodajalcev. Na koncu svojega poročila je ugotovil:

— Vspricho sedanjega položaja priporoča vaš komitej odločno, da vzdrže delodajalci odločno stališče za arbitracijo sedanjih diferenc, da se prepreči ponovitev štrajkov.

— Komitej je prepričan, da bi morala imeti vsaka uravnavna trajen značaj, z določbo preureditve mezdne lestvice od časa do časa, da se dovoli našim proizvodom take cene, da bodo mogli tekmovali z drugim kurivom.

Dogovor glede vzdržanja rogov se je glasil:

— Dogovorjeno je med zastopniki delodajalcev ter zastopniki okrajev 1, 7 in 9. United Mine Workers of America naslednje:

— V slučaju štrajka v antracitni pokrajini po 31. avgustu tekočega leta naj ostanejo možje, potrebni za primerno zavarovanja in ohranjenje lastnine na delu, na temelju naslednjih določb:

— Vsi ti možje naj dobivajo uravnane plače, ki bi bile posledica kateregakoli poznejšega dogovora med prizadetima strankama.

Premogarji niso zahtevali zase nikake zmage glede pogojev za vzdržanje rogov, vendar pa so izjavili, da pomenjajo pogoji "izdatno izboljšanje."

Meščanski komitej proti stavki v Wilkes-Barre, kateremu načeljuje John Uhl, posluje še naprej, ker se ni dal prestrašiti vsled svojega neuspeha, da spravi delodajalce in zastopnike premogarjev skupaj. Glasi se, da bo nadaljeval komitej s svojimi naporji, da izposluje uravnavo.

Tvrdka Burns Brothers v New Yorku je objavila včeraj, da je na železniških jardih krog New Yorku toliko antracitnega premoga, da bo zadostoval za najmanj dva meseca. Edina nevarnost obstaja v tem, da bi prenačeno in mrzlično nakupovanje zmanjšalo tozadevno zalogo, vsled česar bi cene seveda poskočile.

Krog prvega septembra bodo poskočile cene antracitnega premoga v New Yorku za 25 centov pri toni, kot se zgodi običajno ob tem letnem času.

ANGLEŠKI IGRALCI ZMAGALI

Pred kratkim so se vršile v Forest Hills na Long Islandu tekme za prvenstvo v igranju tenisa. Tekme so se udeležili najboljši ameriški in angleški igralci. Angleži, ki jih vidite na sliki, so zmagali.

Stavka majnarjev bo povsem mirna.

Premogarji bodo stavkali brez piketov ter se skušali vzdržati vseh neredov. — Voditelji premogarjev so se utaborili v Philadelphiji. — Pravijo, da se prav nič ne boje stavkokazov.

PHILADELPHIA, Pa., 30. avg. Stavkarski glavni stan antracitnih premogarjev so bo nahajal v Bellevue-Stratford hotelu v tem mestu, kakorhitro bo v torek zastavkalo 158,000 antracitnih premogarjev.

John L. Lewis, mednarodni predsednik United Mine Workers in načelnik nezadnega podkomiteja šestih članov, bo vodil strategijo delavcev v njih boju z delodajalci. Njegov glavni stan se bo nahajal v hotelu, v katerem je izdal protokli četrti poziv na stavko.

Glavni stan stavkarjev, bo vključeval poleg Lewisa mednarodnega predsednika Murraya, Ellis Searlesa, urednika United Mine Workers Journala ter nadaljne predstavitelje unijskih uradnikov.

Tomaž Kennedy, tajnik in zakladničar premogarske unije, bo aktivno vodil boj stavkajočih premogarjev.

Premogarji so objavili da ne bi nikakih piketov pri rovih. Prav nič se namreč ne boje, da bi skušali delodajalci obratovati rove z neunijskim delom. Pet in deset odstotkov premogarjev se je izjavilo za stavko in počitnice neunijskih premogarjev, zaposlenih v antracitnih rovih, ne more opravljati dela na primeren način.

Truda bo še enkrat poskusila v ponedeljek.

BOULOGNE, Francija, 31. avg. Gertruda Ederle, znana ameriška plavalka, ki ni opustila svojega namena, da preplava Angleški kanal, in sicer v ponedeljek, je tekom celega večerajšnjega dne nadaljevala s svojimi vežbanji. Čprav je bilo vodovje danes v kanalu precej burno, se je pozneje vreme izboljšalo ter je upati, da bo ameriški plavalki mogoče vprizoriti nadaljni poskus, da preplava Angleški kanal.

Isak Helmy, egiptovski plavalec, je tudi pripravljen obnoviti svoj poskus, da preplava kanal. GRIZ NEZ, Francija, 30. avg. Argentinska plavalka Harrison je končno opustila svoj namen, da preplava Angleški kanal. V ponedeljek bo odpotovala v Anglijo, odkoder se bo napotila proti domu.

Sporazum med Anglijo in Mehiko.

Sporazum, ki je bil dosežen med angleško in mehiško vlado, bo pomenjal oživiljenje mehiške trgovine. — Povsem nepričakovano priznanje vlade je bilo posledica izboljšane finančne in ekonomske stanja Mehike.

MEXICO CITY, Mehika, 30. avgusta. — Tukaj se je pojavila povsem nepričakovano novica, vsebovana v uradnem obvestilu Arona Saensa, mehiškega zunanjega ministra, da so se zopet obnovljeni diplomatski odnosi med Anglijo in Mehiko.

V zadnjem času se je vrednost mehiških obveznic na newyorški Wall Streetu neizmerno povečala in sicer v glavnem radi obvestila Callesove vlade, da bo Mehika zadostila vsem inozemskim obveznostim, soglasno z dogovorom, ki sta ga sklenila Lamont in De la Huerta.

Kljub temu pa niso vedeli niti najbolje informirani politični in finančni krogi, da bo v kratkem prijateljsko rešen mehiško-angleški problem in sicer po desetih letih združenja. Posledica tega je, da nudi danes mehiški položaj jasnejšo sliko v finančnem in ekonomskem oziru kot kdaj v zadnjih par letih.

Neumnost bi bilo trditi, da ne bo imelo angleško priznanje nobene materialnega učinka na tukajšnje ameriške interese.

Že dolgo vrsto let je izvajal ameriški biznis praktičen monopol nad mehiško trgovino, a treba vzeti v poštev, da ima Anglija v mehiški republiki investiran kapital, ki predstavlja okroglo svoto 250,000,000 angleških funtov.

Ničesar oficijelnega se ni dosejalo objavilo tukaj glede tehničnega, na katerem je bilo obnovljeno priznanje, a vsi merodajni krogi so prepričani, da so se vse razprave med mehiškim in angleškim zunanjim uradom tikale mehiških obveznic v Angliji in da je bila sklenjena praktična metoda, kako uravnati tozadevne obveznosti.

FAŠISTOVSKA MILICA OJAČENA.

RIM, Italija, 30. avgusta. — V fašistovsko milico so morali danes vstopiti vsi telegrafski in poštni uslužbeni. Kdor ni hotel tega storiti, je bil odpuščen iz službe.

Nazadnjaška odredba.

Republikanski kongresnik Johnson iz Washingtona bo vložil predlogo, ki naj bi avtorizirala izdajo "identifikacijskih certifikatov" za inozemce, stanujoče v Združenih državah. Njegova tozadevna prizadevanja pa so ostala brez uspeha. Sedaj pa pripravljajo Johnson za prihodnje zasedanje kongresa še bolj radikalno odredbo.

WASHINGTON, D. C., 30. avg. Kongresnik Albert Johnson iz Washingtona je vložil v zadnjem kongresnem predlogu, ki naj bi avtorizirala izdajo "identifikacijskih certifikatov" za inozemce, stanujoče v Združenih državah. Njegova tozadevna prizadevanja pa so ostala brez uspeha. Sedaj pa pripravljajo Johnson za prihodnje zasedanje kongresa še bolj radikalno odredbo.

Predlagal bo namreč, da se prišli inozemci k registraciji in sicer po določeni dobi. Na ta način bi si morali inozemci izposlovati certifikate, ki bi ugotavljali, da so prišli postavnim potom v v deželo.

Nekateri člani kongresa so predlagali, naj se zahteva od vsake inozemske družine po \$25 za identifikacijske izkaznice, a to ni ideja kongresnika Johnsona. On namerava napraviti breme tako lahkim kot le mogoče.

Johnson je mnenja, da bi pomenjala taka odredba veliko zavarovanje Združenih držav in da bi se z njo zavarovalo tudi lastnino inozemcev v Združenih državah.

Iztočne države pa bodo odločno nasprotovale vsaki odredbi, ki je namenjena bi bilo poostri sedanjih omejevalnih postav. Kongresniki iz teh držav bi radi odpravili določbe glede kvot ter sploh omilili priseljeniško postavo.

Izgledi za dejanski sprejem Johnsonove odredbe so kaj mravi. Stroški, zvezani z izdajo certifikatov, bi bili veliki, in Johnson je že namignil, da bi bilo treba ustanoviti poseben urad.

O tozadevnih predlogih so razpravljali tukaj že več mesecev, a dejansko mnenje o tem se ni še izkristaliziralo.

Vse kar more upati Johnson tekom prihodnjega zasedanja, bo neformalna razprava o tem predmetu. Zadrževal bo glasovanje glede predloge a ga najbrž ne bo mogel dobiti.

ZAVEZNIKI IN NJIHOV DOLG V ZDR. DRŽAVAH

Pariz je dementiral poročilo, da obstaja zarota, ki je namen je opehariti Zdr. države. — Odločno so zanikali francoski manevri, glede skrčenja obrestne mere za francoski dolg v Ameriki. — Akcija Anglije je odvisna od akcije Washingtona.

PARIZ, Francija, 30. avgusta. — Francosko-angleška pogajanja glede dolga so dosegla le točko minimalnih predlogov, katere je angleška vlada pripravljena sprejeti. Ponudbe angleškega finančnega ministra so bile stavljen s pridržki, katerih francoski finančni minister ni sprejel.

Te ponudbe bo finančni minister Cailaux predložil ministrskemu svetu. Če se bo izkazalo, da jih je mogoče sprejeti, bo vprizorjena zaključna akcija Francije šele potem, ko bo francoska misija v Washingtonu zaključila svoje delo.

V oficijelnih krogih se je izvedelo, da krožijo v Združenih državah poročila, da manevrira francoska vlada z Angleži v namenu, da nekako prisili Združene države, da ne zahtevajo od Francije več kot je Anglija pripravljena sprejeti. Tozadevna poročila se odločno zanikuje. Pogajanja z angleškim zakladniškim uradom so se pričela, ko je stopil Filip Snowden, angleški finančni minister v kabinetu MacDonalda v stik s takratnim francoskim finančnim ministrom Clementelom v kabinetu Heriota. Tozadevna pogajanja pa so bila brezuspešna. Nekaj uspeha je bilo šele julija meseca, ko so se francoski izvedenci posvetovali v Londonu z angleškimi izvedenci.

Ta konferenca, ki je sicer izčistila ozračje za poznejša pogajanja, pa ni imela nobenega pozitivnega uspeha. V Londonu so izjavili, da je treba storiti nekaj bolj definitivnega, predno bi odšla komisija glede dolga v Washington in da je vse prej kot dvorljivo pričeti s pogajanj, ne da bi pokazali zanimanja za nadaljevanje teh pogajanj. Približno jasn sporazum glede medsebojnega stališča pa je bil dosežen sedaj, čeprav ni bil podpisan nikak dogovor. Francosko stališče obstaja v tem, da se zavlačuje definitivno akcijo do časa, ko bo sklenjen v Washingtonu dogovor glede francoskega dolga.

RIM, Italija, 30. avgusta. — V napol oficijelnem ugotovili, objavljenem v organu Mussolinija, Popolo d'Italia, se glasi, da se bodo pričela pogajanja med italijansko delegacijo ter ameriško komisijo glede fundiranja dolgov oktobra meseca tekočega leta, potem ko bodo zaključena tozadevna pogajanja med Združenimi državami in Francijo.

20 RANJENIH PRI KOLIZIJI. Cila dva vlaka Colorado Southern železnice. Dvačest potnikov je bilo poškodovanih, toda nihče ni smrtno.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:
1000 Din. — \$19.00 2000 Din. — \$37.80 5000 Din. — \$84.00
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 lir \$ 8.70 500 lir \$20.75
300 lir \$12.75 1000 lir \$40.50
Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.
Za pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.
Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnarej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslati denar v roke.
POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4687

RIFČANI DOBRO NAPREDU. PEZ, Maroko, 30. avgusta. — Rifčani so zopet obnovili svojo ofenzivo. V bližini gorenjega teka reke Leben se je pojavilo 4000 mož, ki so prizadeli Francozom velike izgube.
Maršal Petain, ki je dospel na francosko fronto, dela načrte za novo ofenzivo.

UMIRAJOČA JE OBTOŽILA STRICA ZAPELJEVANJA. Neki Edmund Pickup, pravni zastopnik Mrs. Margarete Heymann, je predložil okrajnemu sodišču v Brooklynu tožbo, v kateri zahteva \$50,000 odškodnine radi odtujevanja ljubezni.
Vsled te zahteve je postalo jasno, da je lastni stric zapeljeval ženo in da ga sedaj njen mož toži za odškodnino.

